

فصل پنجم

رویکرد ترکیبی دانش، مواد و ماشین آلات

اهداف رفتاری: پس از پایان این فصل از فرآگیرنده انتظار می‌رود:

- ۱- توسعه‌ی فناوری عملیات تکمیلی در خط چاپ را تعریف کند.
- ۲- فناوری‌های ویژه را در ساختمان ماشین چاپ شرح دهد.

رویکرد ترکیب سه عامل مهم و اثرگذار در فناوری، عملأً به تولید فناوری‌های پیشرفته و روش‌های نوینی منتهی می‌شوند؛ از جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

۱-۵- توسعه‌ی فناوری چاپ و عملیات تکمیلی در خط چاپ

(Print Enhancement and In-line Finishing Technologic)

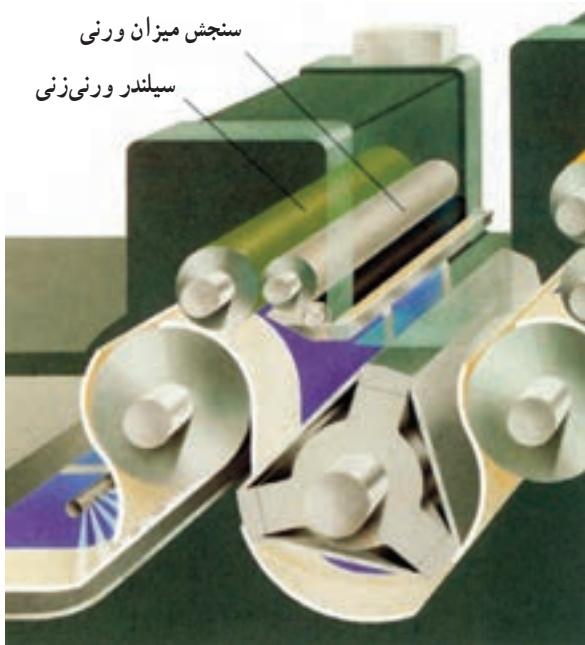
فناوری پیشرفته‌ی چاپ و عملیات تکمیلی در خط چاپ، به صورت گسترش‌های در ماشین‌های افست ورقی به کار گرفته می‌شوند. این فرآیند شامل موارد زیر است:

- ورنی زنی برای افزایش جلا و نمای بصری چاپ و یا ایجاد لایه‌ی محافظ روی سطح چاپ

شدہ

- چاپ رنگ‌های ویژه با مرکب‌های متالیک
- نمره و کلیشه زنی
- کار روی سطح ورق چاپی، مانند پرفراز، سوراخ کردن، خط و تیغ زنی، برجسته کردن واحدهای ورنی زنی (Coating Units) به طور عمده برای ورنی زنی یا اعمال مرکب‌های متالیک مورد استفاده قرار می‌گیرند (شکل ۱-۵). با این حال بعضی از ورنی‌ها از طریق واحد چاپ اعمال می‌شوند.

واحدهای ورنی همیشه به صورت یک سیستم ترکیبی، متشکل از ورنی و واحدهای خشک کن (هوای گرم، مادون قرمز و ماوراء بنفس) است. تقاضای روزافزون به بهره‌گیری از جلوه‌های ویژه‌ی

شکل ۱-۵- واحد ورنی زنی

چاپی به شناخت بیشتری از خواص ورنی‌ها و خشک‌کن‌های متناسب با آن منجر شده است. در این میان، ورنی پراکنشی یا ورنی پایه‌ی آب (Dispersion Varnish) و ورنی ماوراء بنفس (UV Varnish) از دیگر روش‌ها برترند.

از ورنی پایه‌ی روغن (Oil-based Varnish) به ندرت استفاده می‌شود زیرا درجه‌ی برآقیت آن اندک است. برای دست‌یابی به سطح بسیار براق معمولاً از ترکیب دو نوع ورنی پراکش و یووی استفاده می‌شود.

سانانمه‌ها، جزووه‌ها، کاتالوگ‌ها، برجسب نوشابه‌ها، بسته‌بندی‌های آرایشی و غذایی از جمله تولیداتی هستند که از جلوه‌های ویژه بهره می‌گیرند. جلوه‌های ویژه هم‌چنین با کاربرد ورنی‌های متالیک (Metallic Varnish) مانند طلا و نقره نیز بدست می‌آید.

گذشته از تولیدات چاپی، ورنی اثر مثبتی در کاهش مصرف پودر دارد، ضمن این که «قسمت تحويلی» و «ماشین‌های مراحل تکمیلی»، که در چرخه کاری مستقرند، نیز کم‌تر کیف می‌شوند.

۱-۱-۵- سیستم‌های ورنی زنی: عملکرد واحدهای ورنی زنی با واحدهای چاپ فلکسوگرافی بسیار شبیه است. دو نوع سیستم برای اعمال ورنی به کار گرفته می‌شود (شکل ۲-۵).

شکل ۲-۵-۲- عملکرد و سیستم‌های سنجش ورنی

(الف) سیستم نورده (Roller System): در این سیستم باز، ورنی از طریق نورد لاستیکی از حوضچه‌ی ورنی برداشته می‌شود. میزان ورنی توسط سرعت گردش نورد دوم (نورد فشار) تعیین می‌شود. میزان ضخامت لایه‌ی ورنی می‌تواند متفاوت باشد. این مورد به راستای حرکت دورانی، آرایش و تعداد نوردهای سیستم بستگی دارد (شکل ۲-۵-۲-الف).

(ب) سیستم محفظه‌ای با تیغه‌های محافظت (Chambered-type Doctor Blade System): در این سیستم بسته، ورنی درون یک محفظه‌ی بسته وارد می‌شود و از مجرایی که توسط تیغه‌های محافظت مهار شده است به روی نورد آنیلوکس منتقل و اندازه‌گیری می‌شود. با توجه به سرعت‌های گوناگون تولید، این سیستم دارای عملکردی بهتر و کارآمدتر است (شکل ۲-۵-۲-ب).

میزان ورنی به کار گرفته شده به ظرفیت نورد آنیلوکس (عمق سلول و تعداد سلول‌ها در سانتی‌متر) بستگی دارد. بنابراین برای ضخامت‌های گوناگون (مقدار استاندارد ظرفیت یک نورد آنیلوکس برای عملیات ورنی زنی 20 سانتی متر مکعب بر متر مربع است، که یک لایه‌ی یک‌بارچه $8\text{ }\mu\text{m}$ بر متر مربع ورنی را بر روی سطح چاپی ایجاد می‌کند) می‌توان نورد آنیلوکس را تعویض کرد.

در عمل، معمولاً دو یا سه نورد آنیلوکس با حجم سلول‌های متفاوت کافی است، که به تناسب کار جای‌گزین می‌شوند.

- پلیت‌های چاپ ورنی: انواع پلیت‌های چاپ ورنی به شرح زیرند :

- لاستیک برای ورنی تخت و تمام سطح

- لاستیک برش خورده، پلیت‌های لاستیکی و پلی‌استری برای ورنی موضعی
 - پلیت‌های فلکسوگرافی و کلیشه‌ای (فتو پلیمر با پایه‌ی آلومینیم برای استحکام بیشتر) برای ورنی موضعی با دقت و کیفیت بالاتر و یا ورنی‌های متالیک با برآقیت بالا.
- برای سرعت در تعویض پلیت‌های ورنی از سیستم گیره با قابلیت کاربری سریع استفاده می‌شود. هم‌چنین برای تنظیم دقیق انطباق چاپ ورنی، می‌توان سیلندر ورنی زنی را به صورت طولی، عرضی و قطری تنظیم کرد.

پ) واحدهای ورنی زنی دوبل (Double Coating Units): برای دست‌یابی به درجه‌ی بسیار بالای برآقیت و اعمال لایه‌های ضخیم ورنی پراکنشی، لازم است از واحدهای ورنی زنی دوبل (Double Coating Units) با واحد خشک‌کن میانی (Inter-unit Dryer) استفاده کرد (شکل ۳-۵).

شکل ۳-۵- واحدهای ورنی زنی دوبل با واحد خشک‌کن، تحویل طویل و چندین مأذول خشک کن

در این سیستم، واحد اول ورنی زنی پوشش حفاظتی مرکب چاپ شده را به عهده دارد. در واحد دوم ورنی، به دلیل ایجاد یک لایه‌ی آستری (ورنی مقدماتی) در واحد اول، ورنی به خوبی پخش می‌شود و سطح همواری را فراهم می‌آورد. در نتیجه یک لایه‌ی ورنی بسیار براق خواهیم داشت. برای دست‌یابی به نتایج بسیار مناسب ورنی‌های یووی نیز می‌توان از واحدهای ورنی زنی دوبل استفاده کرد.

در واحد اول ورنی، اغلب ورنی پایه‌ی آب به عنوان آستری (Primer) زده می‌شود. سپس در واحد بعدی (واحد خشک‌کن) آن را خشک می‌کنند. کیفیت حقیقی ورنی یووی تنها در شرایط زیرسازی با ورنی آستری به دست خواهد آمد. در غیر این صورت، لایه‌ی ورنی حالت پرتفالی پیدا می‌کند و جلوه‌ی کاملاً براق یووی را نخواهیم داشت.

ت) ماشین‌های ورنی زنی: از فناوری‌های دیگر ماشین‌های اختصاصی ورنی زنی است. در این صورت ورق‌های چاپ شده پس از خشک شدن، مراحل ورنی را در چنین ماشینی طی می‌کنند. در شکل ۴-۵ نمونه‌ای از این ماشین‌ها ارائه شده است.

شکل ۴-۵- ماشین مستقل ورنی زنی برای پرداخت سطح چاپی

کیفیتی که از این ماشین‌ها (به دلیل خشک شدن کامل مرکب) حاصل می‌شود، در قیاس با ورنی زنی در خط چاپ، به مراتب بالاتر است.

به کارگیری سیستم ورنی زنی محفظه‌ای با تیغه‌های محافظه برای دست‌یابی به بسیاری از جلوه‌ها در این ماشین‌ها الزامی است. ترکیب واحد ورنی در کنار واحدهای خشک کن میانی و انتهایی و هم‌چنین تعداد و نحوه قرارگیری آن‌ها، بر روی زمان خشک شدن و درصد برآقت آن‌ها بسیار مؤثر است و باعث ارتقای کیفی این جلوه‌ها می‌شود.

۱-۵- چاپ جلوه‌های ویژه (Special Effect): جلوه‌هایی که با کاربرد واحد ورنی قابل اجراست، با روش‌های متداول چاپ افسست امکان‌پذیر نیست. چاپ طلا و خمیرهای متالیک می‌تواند توسط روش‌های متداول چاپ افسست به دست آید، اما کیفیتی که از لایه‌ی ورنی با ضخامت پایین (از طریق محلول رطوبت‌دهی و افزودنی‌ها) حاصل می‌شود، مطلوب نخواهد بود.

(الف) ورنی‌های متالیک (Metallic Varnishes): جلوه‌های متالیک بهتر، با استفاده از واحد ورنی امکان‌پذیر است. جلوه‌های براق را می‌توان با مخلوط رنگدانه‌های فلزی و طلا در ورنی‌های پایه‌ی آب به دست آورد. این مورد به طور آشکارا نسبت به مرکب‌های پایه‌ی روغن برتری دارد. برای مثال، جلوه‌های طلایی با کیفیت خوب را می‌توان با استفاده از رنگدانه‌های صدفی (Pearlescent Pigment) ایجاد کرد.

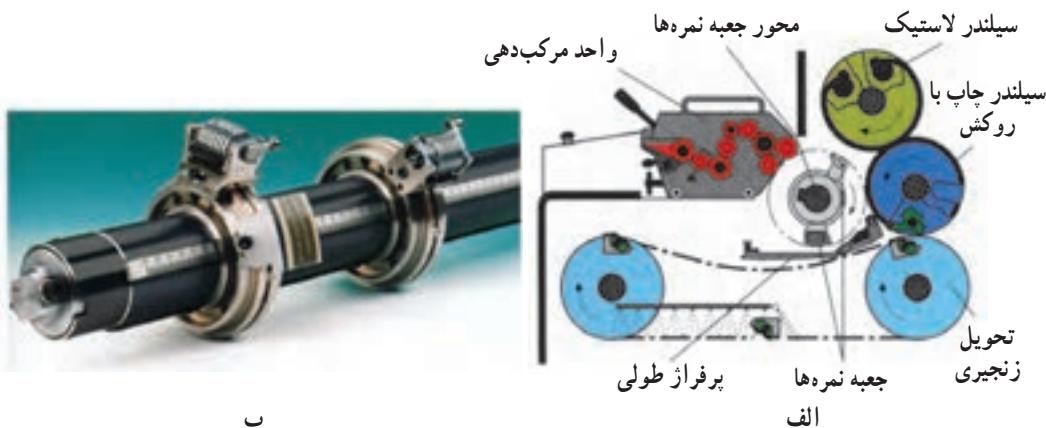
ب) ورنی‌های معطر (Scented Varnishes): جلوه‌های متفاوتی را می‌توان با ورنی‌های معطر خلق کرد. انواع عطر و اسانس را می‌توان به صورت میکروکپسول در ورنی تعبیه کرد و از طریق واحد ورنی آن‌ها را بر روی سطح چاپی منتقل نمود.

در اثر مالش و ایجاد حرارتی جزئی، میکروکپسول‌ها می‌شکند و عطر یا اسانس درون آن‌ها آزاد می‌شود. با انتشار رایحه‌ی موردنظر، می‌توان جلوه‌ای معطر را به وجود آورد.

پ) ورنی‌های ترکیبی: ورنی‌های ترکیبی یووی (مات و براق)، ورنی‌های پراکنشی (براق و مات)، ترکیب دو نوع ورنی (پایه‌ی آب و یووی) و هم‌چنین ترکیب این نوع ورنی‌ها با ورنی‌های متالیک، گستره وسیعی را در بر می‌گیرند و با ماشین‌های چاپ مجهز به واحدهای ورنی زنی دوبل و یا ماشین‌های اختصاصی ورنی زنی قابل تولیدند.

۳-۱-۵- فناوری خشک کن یووی سرد (Cool UV): در این فناوری به میزان قابل توجهی از تولید گرمای ناخواسته جلوگیری خواهد شد. توضیح این که لامپ‌های گاز جیوه با معایب کاربردی زیادی (چون تولید ناخواسته اشعه‌ی مادون قرمز و هم‌چنین تشکیل اُزون) روبروست. بدین منظور فناوری‌های نوینی برای رفع این نقایص عرضه شده است. در این نوع رادیاتورها، برای جلوگیری از تولید اُزون از دمش گاز نیتروژن مابین ورق چاپی و رادیاتور، استفاده می‌شود.

۴-۱-۵- نمره‌زنی (Numbering): بسیاری از ماشین‌های افست ورقی به سیستم نمره‌زنی با نصب جعبه نمره‌ها مجهزند. شکل ۵-۵ محل نصب و نمونه‌هایی از جعبه نمره و محور اختصاصی نصب آن‌ها را نشان می‌دهد.

شکل ۵-۵- واحد نمره‌زنی شامل واحد مرکب‌دهی، محور نمره‌ها و جعبه نمره‌های گردان

در این سیستم، نمره‌ها توسط یک واحد ساده‌ی مرکب‌دهی (مانند روش لترپرس) مرکب می‌گیرند و سپس به روی ورق منتقل می‌شوند. واحد نمره‌زنی، پس از آخرین واحد چاپی، مقابل آخرين سیلندر چاپ قرار گرفته و در تماس با سیلندر چاپ است و قبل از آن که ورق توسط پنجه زنجیرها گرفته شود، عمل می‌کند.

نمره‌ها با هر گردش سیلندر به صورت مکانیکی توسط لنگ نمره (Numbering Cams) تغییر می‌کند و نمره‌ی جدید چاپ می‌شود.

۱-۵-۵- کلیشه‌زنی (Imprinting): با کار گذاشتن درام کلیشه‌زنی بر روی محور نمره‌ها و نصب پلیت‌های برجسته (مانند کلیشه لاستیکی لترپرس) می‌توان به طور مثال نشان یا آرم را چاپ کرد. به تناسب عملکرد موردنظر، سطح سیلندر چاپ را با بستن روکش‌های سخت و یا نرم (ورق فلزی، چوب پنبه‌ای، پلاستیکی و ...) حفاظت می‌کنند و به اقتضای نوع کار، فشار را تنظیم می‌کنند.

۱-۵-۶- پرفرار، تیغ‌زنی، سوراخ‌کاری، خط‌زنی، برجهزات پرفرار، تیغ‌زنی، سوراخ‌کاری، خط‌زنی و برجسته‌سازی را می‌توان بر روی محور اختصاصی، که به صورت میلی‌متری مدرج شده است، نصب کرد و به کار گرفت.

پرفرارکاری: ابزاری از قبیل «چرخ پرفرار» می‌تواند توأم با واحدهای نمره‌زنی بر روی سیلندر چاپ کار کند. در این صورت از روکش‌های خاص برای حفاظت سیلندر چاپ استفاده می‌کنند. عملیاتی مانند پرفرار و خط‌زنی، که به صورت حرکت چرخ‌های دوار در راستای چاپ (نه قائم به آن) انجام می‌گیرند، باید در فواصل بین حرکت پنجه سیلندرها تنظیم گردد (شکل ۶-۵-۶- الف).

ب

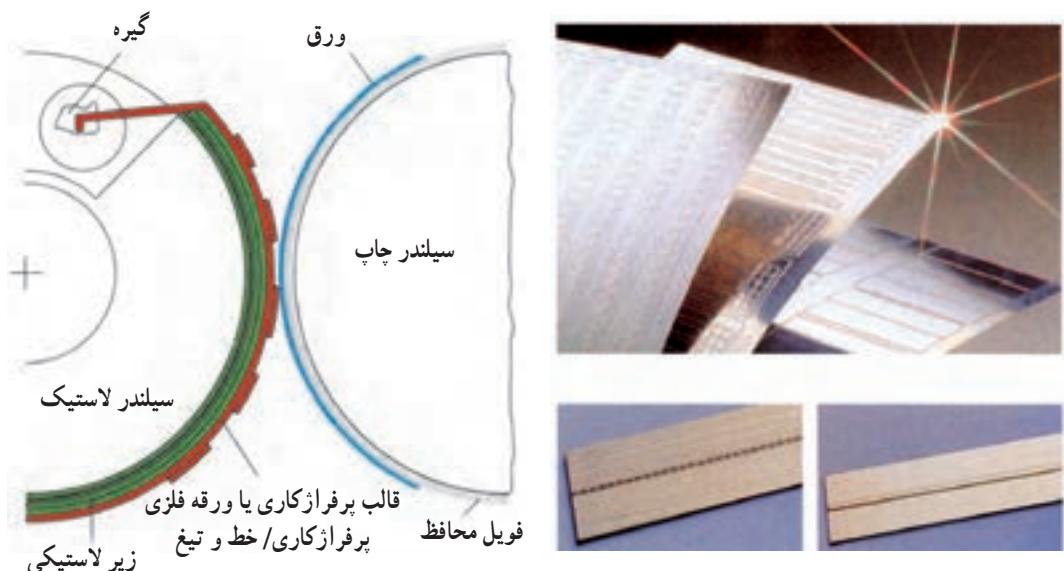
الف

شکل ۶-۵-۶- ابزار پرفرارکاری شامل چرخ پرفرار طولی و تیغه پرفرار عرضی

از ابزار پرفراز عرضی (Cross Perforating) می‌توان برای دست‌یابی به پرفراز قائم به راستای چاپ استفاده کرد (شکل ۶-۵-ب).

نوار پرفراز (Perfostrip): این نوار ابزار ساده‌ی دیگری است که از آن برای خط و پرفراز کاری استفاده می‌شود و به صورت تیغه‌ی منعطفی است که بر روی سیلندر چاپ نصب و چسبانده می‌شود. تماس فشاری این تیغه‌ها با سیلندر لاستیک (هنگام عبور ورق چاپی) باعث اثرگذاری بر روی آن می‌شود. با این روش عملیات چاپ پرفراز یا خطزنی را می‌توان به صورت همزمان در واحد چاپ انجام داد.

در عین حال لازم است آسیب‌پذیری ابزار در مقابل فشار لاستیک را مدنظر داشت. عملیات موردنظر را، چه در راستای چاپ و یا قائم به آن، می‌توانیم با کمک ورق‌های فلزی (با اشکال ویژه) نیز به انجام برسانیم. شکل ۷-۵ نمونه‌های از ورق‌های فلزی را، که مانند قالب خط و تیغ عمل می‌کنند، نشان می‌دهد. به اقتضای نوع کار، این ابزار را روی ورق‌های نرم و یا سخت آماده‌سازی می‌کنند. این ورق‌ها به جای لاستیک بر روی سیلندر و یا به جای روکش سیلندر چاپ بسته می‌شوند. از این طریق می‌توان برش نیم تیغ (Kiss Cutting) برچسب‌ها و برش قالبی روی مقواهای سبک را به انجام رساند و یا با استفاده از قالب‌های طرح دار، بر روی سطح چاپی، بافت برجسته ایجاد نمود.

شکل ۷-۵- ورق‌های فلزی پرفراز کاری، قابل نصب روی سیلندر لاستیک با نوارهای خطزنی و پرفراز که روی ورق چسبانده می‌شوند.

۲-۵-۲- فناوری‌های ویژه در ساختمان ماشین چاپ

در بسیاری از موارد، برای بهینه‌سازی فرآیند تولید در ماشین‌های افست ورقی، بهره‌گیری از فناوری‌های ویژه لازم است. این فناوری‌ها با تغییراتی در ساختمان ماشین همراه است. در ادامه به شرح برخی از آن‌ها می‌پردازیم.

۱-۵-۱- تغذیه‌ی ورق بدون توقف (Non-stop Sheet Feeder) : تأمین و برداشت کاغذ در افست‌های ورقی، به منظور سودمندی و یکنواخت‌سازی کیفیت چاپی، امری بسیار مهم است. به ویژه اگر تولید انبوه و حجم زیاد چاپی موردنظر باشد. تجهیزات تعییه شده برای تعویض بدون توقف پالت‌ها (بدون نیاز به توقف‌های ماشین چاپ)، از باطله‌های مکرر (در شروع مجدد پس از هر توقف) جلوگیری می‌کند و تولید را هموار می‌سازد.

شکل ۸-۵- تجهیزات اتوماتیک تعویض پالت را در تغذیه نمایش می‌دهد.

جایگاه توقف چنگک

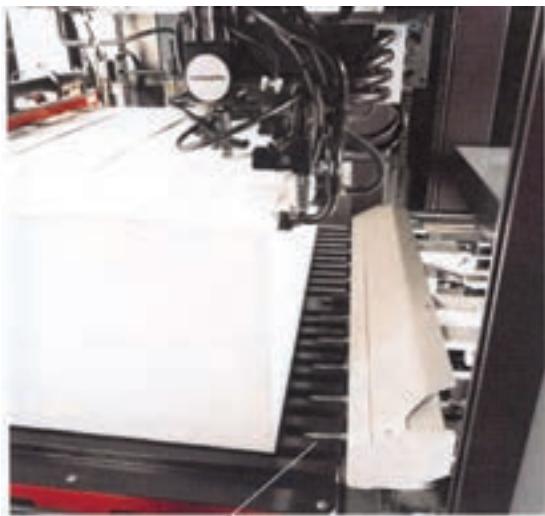
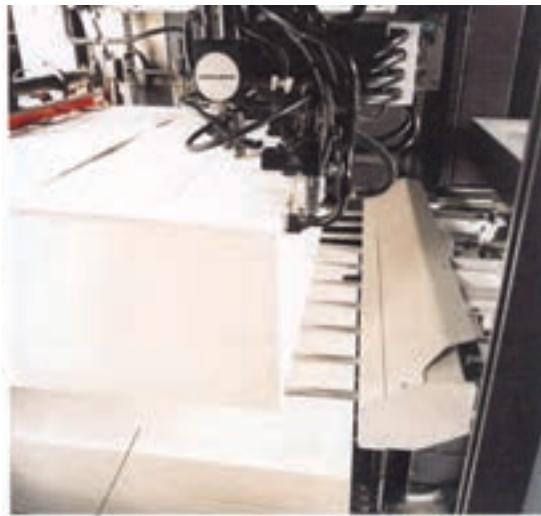

پالت آماده به تغذیه تخته پالت دارای شیارهای ورودی برای چنگک

شکل ۸-۵- تعویض بدون توقف پالت در تغذیه

۲-۵-۳- فناوری تخته‌ی تغذیه‌ی بدون توقف: تخته‌ی پالت کاغذ، ویژه‌ی تغذیه‌ی بدون توقف، دارای شیارهای طولی (در راستای حرکت کاغذ) است. در زمان تغذیه‌ی کاغذ، وقتی که ارتفاع پالت باقی‌مانده حدوداً به 5° الی 30° ورق می‌رسد، چنگکی به صورت اتوماتیک در شیارهای طولی به جلو هدایت می‌شود و در زیر کاغذها قرار می‌گیرد (شکل ۹-۵).

چنگک، پالت باقی‌مانده را به بالا هدایت می‌کند. در این شرایط، حتی با آخرین سرعت تولید

ب یالت جدید زیر یالت یاقی مانده منتقل می شود.

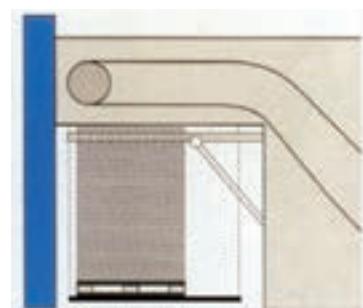
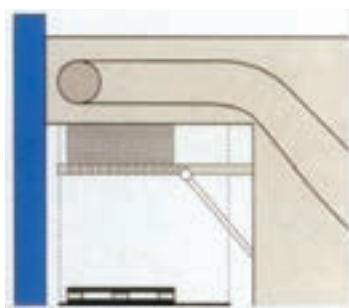
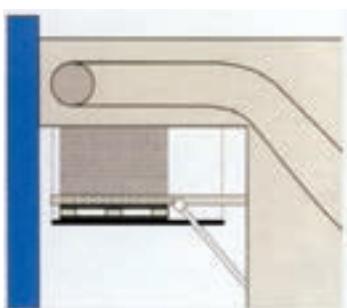
جنگ در زیر یالت قرار می‌گیرد (بسته ورق‌های یاقی، مانده)

شكل ٩-٥- مراحل تعويض يالٍ توسط حنگك

نیز می‌توان تخته‌ی خالی تغذیه را پایین آورد و از قسمت تغذیه خارج کرد. با جای‌گزینی پالت جدید آماده به تغذیه، در جایی که دقیقاً جهت این کار در نظر گرفته شده است، سیستم پشتیبانی پالت به سمت بالا هدایت می‌کند و در اسرع وقت پالت جدید به زیر چنگک می‌رسد. سپس سیستم پس از به عقب راندن چنگک، آن را به بالای واحد تغذیه و در جایگاه ویژه‌ی آن انتقال می‌دهد و متوقف می‌سازد. این فناوری را در قسمت تحویل نیز می‌توان اجرا کرد.

۳_۲_۵_۵_۱_۰ شکل: Non-stop Sheet Delivery (توقف ندارنده تحویل کاغذ) راهکاری

دیگر را پرای نگهداری پالت باقی مانده‌ی تحویل در زمان تعویض نشان می‌دهد.

پ - تخته پالت چاپی زیر دسته ورق ها
قرار گرفته و غلتک ها به عقب باز
می گردند.

ب - غلتک‌ها مانند تخته تحویل به تدریج در اثر پُرشدن پالت پایین می‌آید.

الف - غلتك‌ها در زیر پالت جای
گرفته است.

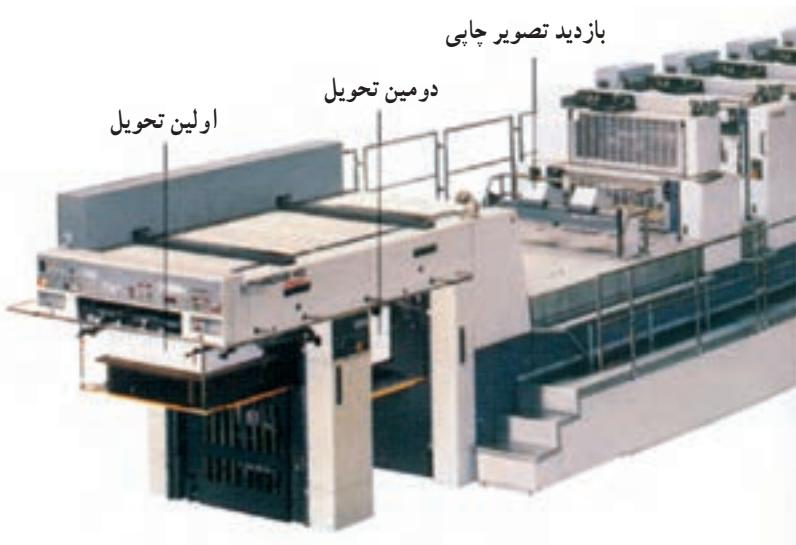
شكل ١٥- مراحل مختلف تعويض يالت تحويل

ورق‌های چاپ شده بر روی غلتک‌های مخصوص این سیستم قرار می‌گیرد و پالت پر شده در تحویل پایین آورده می‌شود و از قسمت تحویل خارج می‌گردد. در این حالت تخته‌ی جدید جای گرین و به زیر کاغذهای چاپ شده هدایت می‌شود.

شکل ۱۱-۵ ماشینی را با دو مکان تحویل، که در پی یکدیگر قرار گرفته‌اند، نشان می‌دهد. از این سیستم می‌توان برای تعویض پالت و یا از دور خارج کردن کاغذهای چاپ شده باطله استفاده کرد.

۱۲-۵ سیستم خارج‌سازی باطله (Waste Diverter): این سیستم قادر به کنترل شاخصه‌های گوناگونی بر روی تصویر چاپی است و با تشخیص نقص‌های مربوط به چاپ یا کاغذ (با هشدار دادن در قسمت اپراتوری) آن را مشخص می‌کند. این سیستم کاغذ باطله را از دور تولید و دسته شدن در قسمت تحویل خارج می‌کند و آن را در قسمت اختصاصی پالت کاغذهای باطله (دومین تحویل) دسته می‌سازد.

شکل ۱۱-۶ واحد کنترل و بازدید تصویر چاپی را، که در فاصله‌ی بین تحویل و آخرین واحد چاپ قرار گرفته است، نشان می‌دهد.

شکل ۱۱-۶- تحویل دو واحدی و سیستم بازدید تصویر چاپی

۱۲-۵- رول بازکن (Sheeter): تجهیزات تبدیل رول به ورق (رول بازکن) در امتداد واحد تغذیه قرار می‌گیرد (شکل ۱۲-۵). رول پس از برش عرضی، در این سیستم توسط دماغه‌ی مکنده‌ی واحد تغذیه به سینی تغذیه هدایت می‌شود. این تجهیزات دارای دو مزیت اصلی است: یکی

شکل ۱۲-۵- سیستم تبدیل رول به ورق (رول بازکنی)

این که حجم بالاتری از کاغذ آماده به چاپ در قسمت تغذیه جای می‌گیرد و دوم این که رول کاغذ در قیاس به بند کاغذ، ارزان‌تر و اقتصادی‌تر است.

۶-۵- چاپ رنگین‌کمان (Rainbow Printing): برای چاپ رنگین‌کمانی می‌بایست تغییراتی در ساختمان مرکب‌دان ایجاد کرد. برای این منظور از قطعات ویژه‌ی جداکننده (سنگ مرکب‌دان) استفاده می‌شود.

این قطعات مرکب‌دان را به صورت عرضی و در راستای چاپ نفکیک می‌کنند. هر قسمت از منشأ مرکب‌دان می‌تواند با رنگ خاصی پر شود. توضیح این که می‌توان چندین رنگ متفاوت را با ریختن مرکب در قسمت‌های جدا شده، به‌طور همزمان و در یک واحد چاپ بر روی ورق چاپ کرد.

شکل ۱۳-۵- مرکب‌دان مجهر به جداکننده‌ها برای چاپ رنگ‌های متفاوت (چاپ رنگین‌کمانی) در یک واحد چاپ

از چنین مرکباتی (متفاوت) برای عملکردهای ویژه، مانند چاپ رنگین کمانی (چاپ‌های امنیتی) استفاده می‌شود (شکل ۱۳-۵).

هم چنین اگر مرکب‌ها، با کاربرد عمده حرکت جانبی صلايه‌ها به درون یکدیگر کشیده شوند، در منطقه‌ی مورد نظر چاپی، جلوه‌ی رنگی ویژه‌ای را به وجود می‌آورند که شباهت زیادی به رنگین کمان دارد.

۳-۵-۳ فناوری پیکره‌بندی ماشین‌های افست ورقی

(Sheet - fed Offset Printing Presses Configuration Technology)

کارخانجات تولیدی هر یک بنابه طراحی خود پیکره‌بندی‌های متنوعی از ماشین‌های چاپ را تولید و به بازار عرضه می‌کنند.

ماشین‌های افست ورقی براساس اندازه ورق و گستره‌ی آن، گروه‌بندی می‌شوند. این مورد با در نظر گرفتن حداکثر اندازه‌ی ورق قابل چاپ انجام می‌گیرد. جدول ۱-۵ دسته‌بندی اندازه‌ی ورق‌های کاغذ و جدول ۲-۵ نیز اندازه‌ی حداکثر چاپ ماشینی با اندازه‌ی حداکثر کاغذ چاپی را نشان می‌دهند. در ماشین‌های افست ورقی دیگر عوامل تعیین‌کننده در گروه‌بندی در زیر آمده است :

- گستره‌ی کارایی‌ها (سطح چاپ شونده، کیفیت چاپی، نوع بازار و ...)
- بهره‌وری
- سطح اتوماسیون
- آرایش سیلندرها، انتقال ورق
- عملکرد
- انعطاف‌پذیری دستگاه (اندازه‌ی ورق، قابلیت چاپ دورو)
- اندازه‌ی فیزیکی

مقایسه‌ی اندازه‌ی حداکثر چاپ ماشین با اندازه‌ی حداکثر کاغذ چاپی ماشین‌های چاپ در اندازه‌ی 100×70 با چهار الی شش رنگ و یک واحد برگ‌دان ورق، در گروه «ماشین‌های چاپ همه کاره» تعریف شده‌اند و عملکردی منعطف دارند. شکل‌های ۱۴-۵ الی ۱۹-۵ ماشین‌های متفاوتی از این قبیل را نشان می‌دهند.

جدول ۱-۵- دسته‌بندی اندازه‌ی ورق‌های کاغذ در ماشین‌های افست ورقی

دسته‌بندی اندازه ورق	اندازه چاپی (سانتی‌متر)
00	۳۵×۵۲ تا
01	۴۶×۶۴
0b	۵۰×۷۰
1	۵۶×۸۳
2	۶۱×۸۶
3	۶۵×۹۶
3b	۷۲×۱۰۲
4	۷۸×۱۱۲
5	۸۹×۱۲۶
6	۱۰۰×۱۴۰
7	۱۱۰×۱۶۰

جدول ۲-۵- حداکثر اندازه‌ی ورق چاپی در ماشین‌های چاپ و تطبیق آن

گستره اندازه ورق	حداکثر اندازه چاپی ماشین چاپ		معادل ابعاد استاندارد (DIN/ISO)
cm	mm	Aبعاد	Bاعاد
۳۵×۵۰	۳۷۰×۵۲۰	A3(۲×A4) ۲۹۷×۴۲۰	B3 ۳۵۳×۵۰۰
۵۰×۷۰	۵۲۰×۷۴۰	A2(۴×A4) ۴۲۰×۵۹۴	B2 ۵۰۰×۷۰۷
۷۰×۱۰۰	۷۲۰×۱۰۲۰	A1(۸×A4) ۵۹۴×۸۴۱	B1 ۷۰۷×۱۰۰۰
>۷۰×۱۰۰ ۱۰۰×۱۴۰	۱۰۲۰×۱۴۲۰ (۱۰۱۰×۱۴۲۰)	A0(۱۶×A4) ۸۴۱×۱۱۸۹	B0 ۱۰۰۰×۱۴۱۴

شکل ۵-۱۴ شش واحد چاپ، واحد ورنی زنی و دو واحد برگردان، اندازه‌ی ورق 720×1020 و سرعت 13000 ورق در ساعت را نشان داده است.

شکل ۵-۱۴

شکل ۵-۱۵ ماشین چاپ مقوا، شش رنگ با واحد ورنی زنی تحویل طویل، دارای سیلندر چاپ دوبل و سیلندر انتقال سه برابر و سرعت 15000 ورق در ساعت

شکل ۵-۱۵

شکل ۵-۱۶ ماشین
چاپ شش رنگ دورو
چاپ، اندازه‌ی ورق 720×1050 ، سرعت
 $12000/15000$ کاهش
سرعت در چاپ دورو

شکل ۵-۱۶

شکل ۵-۱۷ ماشین چاپ شش رنگ، اندازه‌ی ورق 740×1040 ، سرعت 15000 ورق در ساعت

شکل ۵-۱۷

شکل ۵-۱۸ ماشین چاپ شش رنگ، با دو واحد ورنی و واحد خشک کن میانی و تخلیه‌ی هوای گرم در تحویل، اندازه‌ی ورق 720×1030 ، سرعت 15000 ورق در ساعت

شکل ۵-۱۸

شکل ۵-۱۹ اندازه‌ی ورق 1020×1420 ، سرعت 15000 ورق در ساعت

شکل ۵-۱۹

۳-۵-۱ ماشین‌های چاپ ابعاد بزرگ (Larg Format): این نوع ماشین‌ها (اندازه حدودی 120×162 سانتی‌متر) معمولاً برای چاپ بسته‌بندی (جعبه‌های تاشو) استفاده می‌شوند. هم‌چنین پوسترها و نقشه‌ها نیز در گروه تولیدات این ماشین‌ها قرار می‌گیرند (شکل ۵-۲).

شکل ۵-۲

۳-۵-۲ ماشین‌های دورو چاپ: ماشین‌های هشت رنگ اغلب برای چاپ دورو مورد استفاده قرار می‌گیرند. امروزه مدل‌های ده، دوازده و چهارده رنگ نیز برای همین منظور تولید می‌شوند (شکل‌های ۵-۲۱ و ۵-۲۲).

شکل ۵-۲۱ هشت رنگ دورو

چاپ، اندازه‌ی ورق

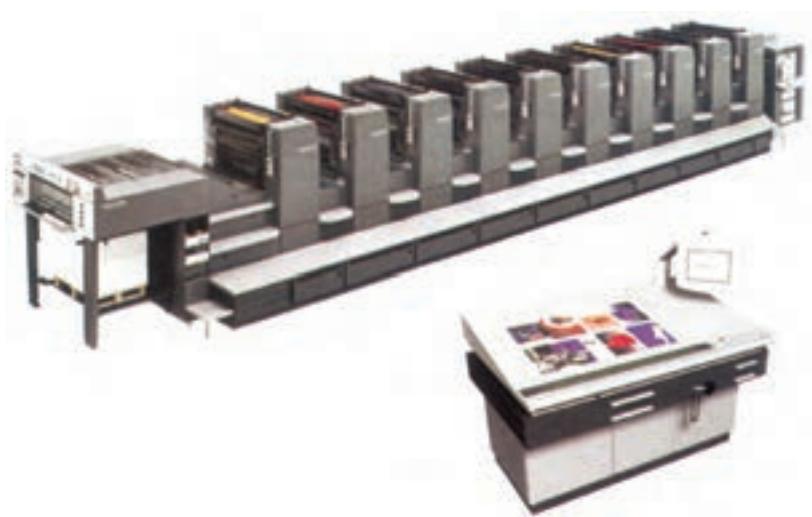
530×740 ، سرعت

۱۵۰۰۰ ورق در

ساعت

شکل ۵-۲۱

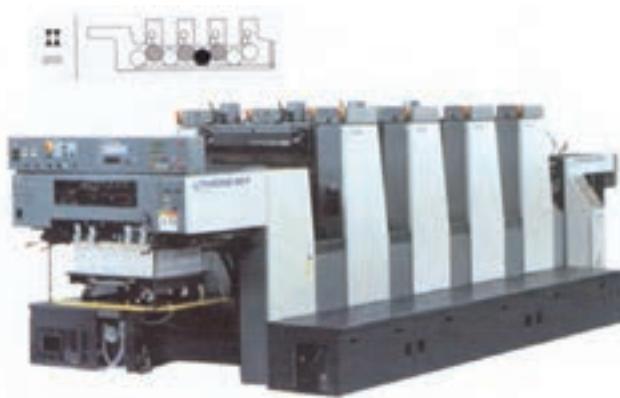
شکل ۵-۲۲

شکل ۵-۲۲ ماشین ده رنگ دورو چاپ، با سیستم کنترل مرکزی CP2000 در ادامه، نمونه‌های متنوعی را از کارخانه‌های سازنده مختلف با پیکربندی‌های متفاوت عرضه می‌کیم تا چشم‌انداز بهتری از تنوع فناوری‌ها در تولید ماشین‌های افست ورقی به دست آوریم. در پیکربندی ماشین‌های چاپ اندازه‌ی «متوسط» و «کوچک» تنوع فناوری بیشتری به چشم می‌خورد (شکل‌های ۵-۲۳ الی ۵-۲۶).

شکل ۵-۲۳ مашین چهار رنگ دورو چاپ، اندازه‌ی ورق 530×740 ، سرعت 15000 ورق در ساعت

شکل ۵-۲۳

شکل ۵-۲۴

شکل ۵-۲۴ ماشین چهار رنگ دورو چاپ،
اندازه‌ی ورق 480×660 ، سرعت $15000 / 13000$ ورق در ساعت، کاهش سرعت در چاپ دورو

شکل ۵-۲۵ ماشین چهار رنگ دورو چاپ، واحدهای ۱ و ۲ همانند واحدهای ۳ و ۴ با سیلندرهای انتقال دوبل به یکدیگر متصل می‌شوند و واحد برگردان ورق بعد از واحد چاپ دوم دارای سه درام است. اندازه‌ی ورق 483×660 ، سرعت 13000 ورق در ساعت

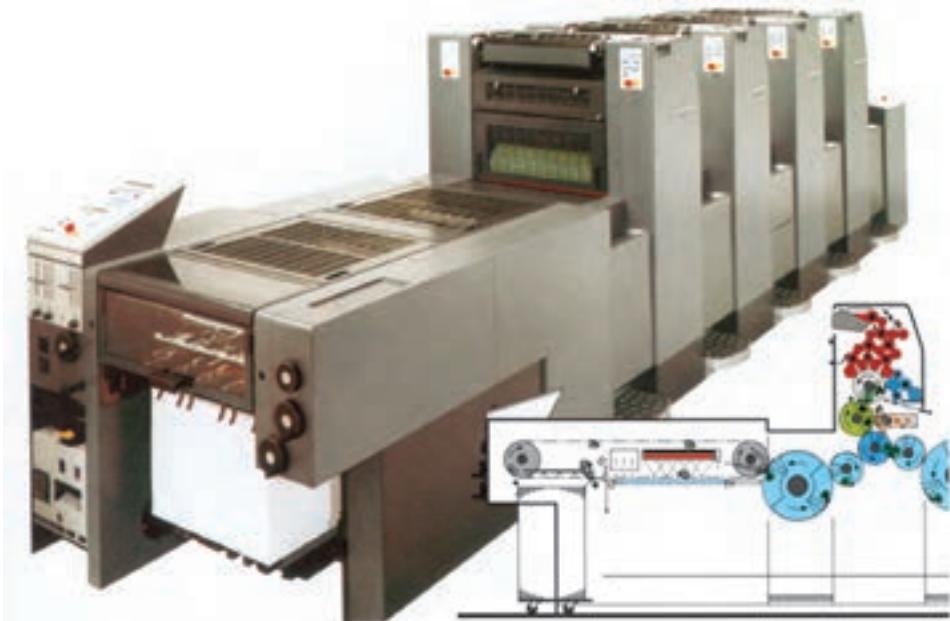
شکل ۵-۲۵

شکل ۵-۲۶ ماشین دو رنگ دورو چاپ، اندازه‌ی ورق 520×720 ، سرعت $12000 / 10000$ ورق در ساعت، کاهش سرعت در چاپ دورو

شکل ۵-۲۶

شکل ۵-۲۷ ۵ ماشین چهاررنگ دورو چاپ، اندازه‌ی ورق ۳۷۰×۵۲۰ ، سرعت ۱۵۰۰۰ ورق در ساعت

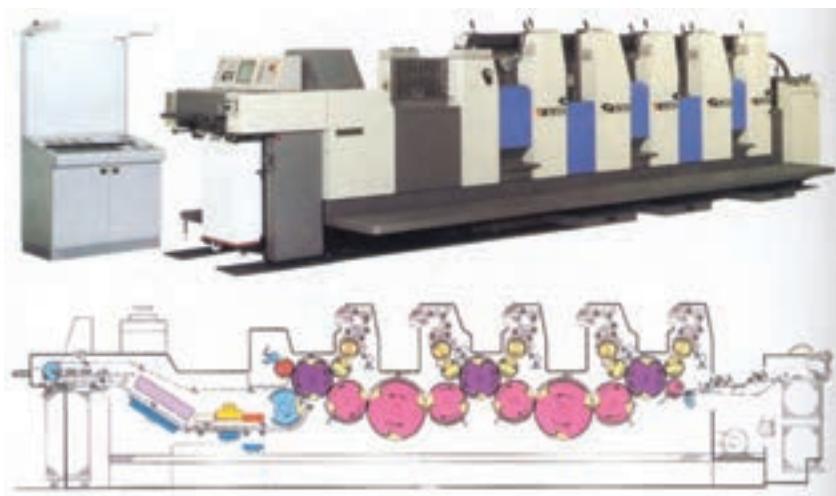
شکل ۵-۲۷

شکل ۵-۲۸ ۵ ماشین چاپ دو رنگ دورو چاپ، اندازه‌ی ورق ۴۸۰×۶۶۰ ، صفحه‌ی کنترل تعیینه شده بر روی تحویل، سرعت $۱۰۰۰۰ / ۱۲۰۰۰$ ورق در ساعت، کاهش سرعت در چاپ دورو

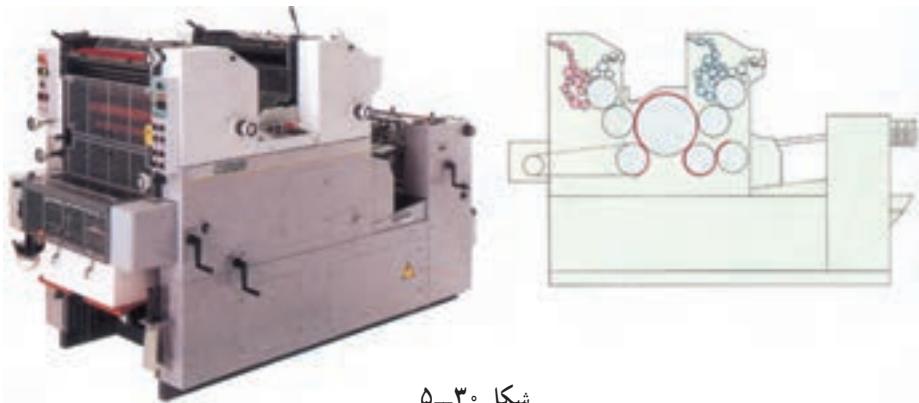
شکل ۵-۲۸

شکل ۵-۲۹ ماشین چاپ پنج رنگ، با واحد ورنی و تحویل بلند، سیستم پنج سیلندری، اندازه‌ی ورق ۳۷۵×۵۲۰ ، سرعت ۱۳۰۰۰ ورق در ساعت

شکل ۵-۲۹

شکل ۵-۳۰ ماشین چاپ دو رنگ، بر پایه‌ی سیستم پنج سیلندری، اندازه‌ی ورق ۳۶۵×۵۲۰ ، سرعت ۱۰۰۰۰ ورق در ساعت

شکل ۵-۳۰

۴-۵ توسعه‌ی فناوری در چاپ فلکسو

ابتدا یادآوری می‌شود که روش چاپ سنتی لترپرس در واقع اهمیت خود را از دست داده است و جایگاهی برای طرح و توضیح ندارد. اما استفاده از چاپ فلکسوگرافی به‌طور قابل توجهی

در سراسر جهان افزایش یافته و این را مدیون پیشرفت‌های جدیدی است که در صنعت بسته‌بندی به دست آورده است. کیفیت محصولات چاپی در فلکسوگرافی، با توجه به سطح و موضوع چاپ ارتقا یافته و فاصله‌اش با چاپ پر کیفیت افست و گراور کم شده است. فلکسوگرافی از نظر کیفی به فناوری مطلوبی تبدیل شده و برای چاپ صنعتی کاملاً مناسب است. در سال‌های اخیر سهم بازار آن حدود ۳٪ نسبت به حد متوسط ارتقا یافته است. این فناوری در صنعت بسته‌بندی نیز، رشد قابل توجهی داشته و در سیاری از بازارها استفاده از آن را برای سال‌های آینده خود پیش‌بینی کرده‌اند. از طرف دیگر در آینده، فلکسوگرافی در بخش روزنامه نیز نقش خواهد داشت.

۱-۴-۵- فناوری از کامپیوتر به پلیت: در نتیجه‌ی استفاده از فناوری کامپیوتر به پلیت، پیشرفت وسیعی در کل حوزه‌ی پیش از چاپ فلکسوگرافی ایجاد شده است. این پیشرفت‌ها، همراه با تلاش‌های برای استانداردسازی، به صورت هدفمندانه ادامه دارد. نتایج عملی جاری ضمن این که بسیار امید بخش است، با چاپ افست و گراور نیز قابل مقایسه شده است. پیش‌ترین برتری فناوری دیجیتال کامپیوتر به پلیت، در کیفیت چاپ با چاقی تراو کمتر و کنتراست چاپی وسیع‌تر است. در زمینه‌ی صرفه‌جویی در هزینه، به فیلم و مواد شیمیایی فیلم نیازی نیست (که به معنی سازگاری با محیط زیست است)، همچنان که در انتقال داده‌ها، از حروف‌چینی الکترونیک استفاده می‌شود.

۲-۴-۵- پلیت‌های غلافی: استفاده از غلاف‌های استوانه‌ای به عنوان فرم چاپی، در نتیجه‌گیری مطلوب در چاپ سهم عمدت‌ای دارد. در حال حاضر غلاف‌های روکش شده با پلیت‌های چاپی حساس به لیزر، برای مرحله‌ی بعدی نگاشت لیزری مورد استفاده قرار می‌گیرند. پلیت‌های غلافی بدون درز، قابل قیاس با سیلندرهای گراور با حداقل استفاده از سطح پیرامونی پلیت، تهیی شده و به بازار معرفی گردیده است.

۳-۴-۵- افزایش بهره‌وری: سیستم‌های روباتیک، سیستم‌های تأمین مرکب و تجهیزات شست و شو (برای تمام قسمت‌های هدایت مرکب، تکمیل شده در ماشین چاپ) به بهبود اثرات اقتصادی فلکسوگرافی کمک کرده‌اند. این سیستم‌ها در آینده بیش‌تر توسعه خواهند یافت و بر میزان کار، کیفیت چاپ و قابل اعتماد بودن ماشین‌های چاپ فلکسوگرافی خواهند افزود.

آزمون پایانی (۵)

- ۱- کدام نوع ورنی درج برآقیت اندکی دارد؟
- الف) ورنی پایه آب
پ) ورنی یووی
ت) ورنی براکنشی
- ۲- میزان ورنی به کار گرفته شده در سیستم محفظه‌ای با تیغه‌های محافظه به چه عواملی بستگی دارد؟
- الف) عمق سلول و تعداد سلول‌های نورد آنیلوکس
ب) ضخامت لایه‌ی ورنی
پ) سرعت نورد ورنی زنی
ت) قطر نورد ورنی زنی
- ۳- ورنی موضعی و ورنی‌های متالیک با کدام نوع پلیت انجام می‌گیرد؟
- الف) پلیت فتوپلیمری با پایه‌ی آلومینیم
ب) لاستیک برش خورده
پ) لاستیک
ت) پلیت لاستیکی
- ۴- کیفیت حقیقی ورنی یووی با زیرسازی چه نوع ورنی به دست می‌آید؟
- الف) ورنی آستری
پ) ورنی مات
ت) ورنی روغنی
- ۵- واحد نمره‌زنی در کدام قسمت ماشین چاپ افست نصب می‌شود؟
- الف) واحد تحويل
پ) پس از آخرین واحد چاپی
ت) بین واحدهای چاپ
- ۶- برای پرفرازکاری در راستای چاپ از چه نوع ابزاری استفاده می‌شود؟
- الف) چرخ پرفراز
پ) پرفراز نواری
ت) پرفراز عرضی

۷- برای تأمین و برداشت کاغذ در تولیدات انبوه از چه تجهیزاتی در ماشین‌های افست استفاده می‌شود؟

الف) پالت تغذیه

ب) تغذیه‌ی ورق بدون توقف

پ) تجهیزات تغذیه

ت) تخته اضافه تغذیه

۸- برای نگهداری پالت باقی‌مانده‌ی تحویل در زمان تعویض از چه تجهیزاتی استفاده می‌شود؟

الف) تحویل بدون توقف

ب) تخته اضافه تحویل

پ) زنجیر تحویل

ت) واحد تحویل بلند

۹- چاپ رنگین کمانی با چه تجهیزاتی صورت می‌گیرد؟

الف) مرکبدان با جدا کننده‌های عرضی

ب) مرکبدان رنگین کمانی

پ) تجهیزات ویژه مرکبدان

ت) منشأ مرکبدان رنگ‌های خاص

۱۰- ماشین‌های افست ورقی براساس چه عواملی، گروه‌بندی می‌شود؟

الف) اندازه‌ی ورق و گستره آن

ب) بهره‌وری و کارآیی

پ) سطح اتوماسیون

ت) آرایش سیلندرها و انتقال ورق

۱۱- اندازه ورق 50×70 سانتی‌متر معادل کدام ابعاد استاندارد B است؟

الف) B0

پ) B2

ت) B3

ب) B1

۱۲- پلیت بدون درز در چاپ فلکسو چه نام دارد؟

الف) پلیت لاستیکی

پ) پلیت لیزری

ت) پلیت ژلاتینی